

Zawieszono na tablicy ogłoszeń
Zawiesić na okres 14 dni
(pieczęć jednostki)

dnia 2018 r.

Bydgoszcz, dnia 30 listopada 2018 r.

WOP.6202.1.2018

OBWIESZCZENIE

w sprawie ustosunkowania się do uwag i wniosków zgłoszonych w związku zapewnieniem możliwości zapoznania się z projektem planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nadgoplański Park Tysiąclecia”

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, działając na podstawie art. 19 ust. 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614), art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018, poz. 2081) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz.U. Nr 94, poz. 794) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.),

informuje

że złożono następujące uwagi i wnioski do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nadgoplański Park Tysiąclecia” oraz poniżej umieszczono odpowiedzi na zgłoszone uwagi:

- I. Uwagi Pana Juliana Chmiela do zarządzania.
 1. *Zał. 1 pkt 4 - Proponuję zapis: „Zagrożenie wynika z braku zapisu w obowiązującym pozwoleniu wodno-prawnym wykluczającym możliwość zmian poziomu wody na jeziorze w okresie podejmowania i realizacji rozrodu przez ryby, płazy i ptaki”.*
Dokonano zmiany zapisu na bardziej czytelny.
 2. *Zał. 1 pkt 7 - Jako 8 zagrożenie przynajmniej potencjalne uwzględnić: Presja budownictwa oraz infrastruktury rekreacyjnej. Wprowadzenie i respektowanie obligatoryjnego zakazu realizowania nowych inwestycji budowlanych (zakładania nowych siedzisk poza strefą dotychczas istniejącej zwartej zabudowy) w granicach rezerwatu przyrody.*

Nie stwierdzono presji budownictwa oraz infrastruktury rekreacyjnej na terenie rezerwatu. Aktualne uwarunkowania prawne uniemożliwiają wprowadzanie nowej zabudowy na teren rezerwatu, co potwierdzają m. in wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie (II OSK 227/15 z dnia 4 listopada 2016 r., II OSK 2776/14 z dnia 5 listopada 2016 r.)

Zgodnie z art. 15 w rezerwach przyrody zabrania się budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody. Odstępstwo od zakazów jest możliwe tylko w wyjątkowych sytuacjach o czym mowa w art. 15 ust 2 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody. Po pierwsze, muszą to być obszary objęte ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub osoby fizyczne. Po drugie, zakres wykonywania prawa własności musi być zgodny z przepisami kodeksu cywilnego. Dlatego też, dyspozycja art. 15 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy, dotyczy działalności, która daje możliwość użytkowania danego obszaru przez ich właściciela na dotychczasowych zasadach, czyli stanowi to kontynuację tej funkcji w trakcie ich gospodarczego wykorzystania w obrębie obszaru objętego ochroną krajobrazową (odnosi się do gospodarczego

- wykorzystania według stanu istniejącego, nie zaś w odniesieniu do przyszłych przedsięwzięć).
3. *Antropopresja: Czy o nazbyt ogólne określenie?*
Dokonano uszczegółowienia zagrożenia.
 4. *Zał. 1 pkt 9 - Jako trzecie zagrożenia wewnętrzne potencjalne proponuję wprowadzić: Udostępnienie zachodniego odgałęzienia jeziora Gopło dla motorówek i innego sprzętu pływającego o napędzie spalinowym. Utrzymanie zakazu używania motorówek i innego sprzętu pływającego o napędzie spalinowym w basenie zachodniego odgałęzienia jeziora Gopło (z wyłączeniem sprzętu używanego na potrzeby gospodarki rybackiej, patrołowania akwenu przez strażników NPT, policję i służby ratunkowe).*
Uwzględniono uwagę wprowadzając zmiany w związku z uwagą nr 3.
 5. *Zał. 1 pkt 10 - Proponuję zapis: Eutrofizacja przyczynia się do zaniku makrofitów i zarastania roślinnością szuwarową.*
Uwagę uwzględniono.
 6. *Zał. 1 pkt 11 - Uzupełnić zapis: Osuszanie terenu i zrzut wody zawierającej ponadnormatywne ilości zawiesin i metali ciężkich do jeziora Gopło w skutek działalności kopalni odkrywkowych w sąsiedztwie jeziora Gopło.*
W prowadzono zapis dotyczący osuszania terenu i zrzutów wody. Dodatkowo wskazano na potrzebę kontroli funkcjonujących kopalni przez organy wydające zezwolenia na eksploatacje zgodnie z przepisami odrębnymi oraz dodatkowo
 7. *Zał. 1 pkt 11 - Dodać kolejne zdanie: Stały monitoring jakości wody przy ujściu Kanału Warta-Gopło.*
W pkt. 1.10 wskazano na potrzebę prowadzenia monitoringu stanu wód w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
 8. *Zał. 3 pkt 3 - Co oznacza "odtworzenie". Czy tylko jego odślonięcie przez usunięcie z jego powierzchni krzewów i szuwarów w wyprofilowaniu brzegów (woda jest obecna w zbiorniku) czy być może ich pogłębianie w sytuacji, gdy brakuje wody? Ta druga sytuacja wzbudza kontrowersje przyrodnicze.*
Działanie obejmuje, zgodnie z opisem zamieszczonym w zarządzeniu, usuwanie krzewów i wysokiej roślinność zielnej (głównie szuwaru trzciniowego) oraz kształtowanie brzegów. Nie przewiduje się pogłębiania zbiorników.
 9. *Zał. 3 pkt 4 - Skąd pewność, że piętrzenie w dniu 1 kwietnia jest optymalnym?*
Zapis zmieniono Działanie ma na celu utrzymanie stabilnych warunków wodnych w okresie lęgowym ptaków, rozrodu płazów oraz ryb. W uzgodnieniu z RZGW w Bydgoszczy jako działanie ochronne wskazano na potrzebę zminimalizowania wahań zwierciadła wody w okresie od 1 kwietnia do 15 czerwca.
 10. *Zał. 3 pkt 10 - W jakim zakresie jest to monitoring przyjęty w PZO dla Natura 2000 Jezioro Gopło?*
Zakres monitoringu siedlisk i gatunków pokrywa się z przyjętym w pzo dla obszaru Natura 2000.
 11. *Zał. 4 pkt 1 - Dlaczego nie ma wskazań lokalizacyjnych działek analogicznie, jak np. w przypadku wykaszania łąk? Kto będzie wskazywał lokalizację pozyskania trzciny?*
Miejsca pozyskania trzciny zostały wskazane na mapach w załączniku nr 4.
Obszary wskazane do wykaszania trzciny obejmują zazwyczaj niewielkie powierzchnie dużych działek ewidencyjnych, zatem dodatkowo wskazywanie działek ewidencyjnych nie jest w tym przypadku zasadne.
 12. *Zał. 5 pkt 1 - Zaznaczony fragment na poniższym załączniku graficznym (wskazującym strefę wędkowania) różni się ze wskazaniem lokalizacyjnym wymienionym w tym punkcie. Działki 36 i 42 są na arkuszu mapy nr 2.*
Błędnie wskazano lokalizację na mapie. Dokonano zmiany na mapie w załączniku nr 5 do zarządzenia.
 13. Zgłoszono również uwagi redakcyjne, interpunkcyjne, które zostały uwzględnione.
- II. Uwagi Pana Maciej Maciejewskiego do projektu zarządzenia i dokumentacji:
1. *Zał. 1 pkt 2 - Na wszystkich terenach będących własnością Skarbu Państwa a zarządzanych przez podmioty państwowe jakakolwiek forma intensywnej gospodarki winna być bezwzględnie zaniechana. Należy wprowadzić na w/w obszarze wyłącznie użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe. Działania są tożsame z pkt.1 PROW jest dobrowolnym nie jest obowiązującym programem jak zapisano w pkt.2, zapis o obowiązującym PROW i pakietach klimatycznych jest nadużyciem. Aktualny obszar rezerwatu nie obejmuje gruntów prywatnych. Plan ochrony rezerwatu nie może narzucać sposobu gospodarowania na gruntach prywatnych.*

Zaplanowane działania ochronne zostały opracowane w oparciu o wnikliwą analizę uwarunkowań oraz potrzeb ochrony. Wyjaśniamy, że na terenie rezerwatu występują grunty prywatne co stanowi istotne uwarunkowanie ochrony. Plan ochrony nie narzuca sposobu gospodarowania na gruntach prywatnych tylko wskazuje zagrożenia i sposoby ich eliminacji lub ograniczenia zagrożeń. Pakiety rolnośrodowiskowo – klimatyczne mogą stanowić pomocne narzędzie w realizacji przyjętych założeń. W granicach rezerwatu użytkowanie na gruntach prywatnych, czy też Skarbu Państwa podlega ograniczeniom ustawowym wyrażonym w art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614). Ponadto wyjaśniam, że działanie zostało podzielone na obligatoryjne i fakultatywne. Obligatoryjne jest ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Sposób użytkowania gruntów ornych został doprecyzowany w załączniku nr 6.

2. *Zał. 1 pkt 3, 4 - Wskazane zagrożenia i sposoby eliminacji się dublują. Fundamentalnym problemem dla jeziora Gopło jak i ogromnych obszarów kraju jest deficyt wody i żadne prawo w postaci planu ochrony a nawet decyzje na szczeblu centralnym tego nie zmienią. Poziom wody jeziora Gopło będące składnikiem krajowego systemu hydrologicznego warunkowany jest naturalnymi zmiennymi zasobami wód i regulowany jest zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i krajowego zapotrzebowania na wodę. Żadne zezwolenie wodnoprawne nie jest w stanie zagwarantować stałego poziomu wody w Goplu w okresie lęgów ptaków i w żadnym takim dokumencie nie znajdzie się taka gwarancja bo jest to po prostu niemożliwe. Zmienność poziomu Gopla jest wpisana w naturalny stały i niezmienny cykl funkcjonowania zbiornika kształtującego warunki do istnienia i funkcjonowania siedlisk i gatunków i żaden zapis w planie ochrony nie jest w stanie tego zmienić. Odtwarzaniem małych zbiorników wodnych jest niepotrzebnym działaniem bo małe zbiorniki istnieją (wystarczy spojrzeć na zdjęcia w Geoportalu lub GoogleMaps). Jednak ich funkcjonowanie uzależnione jest, jak wskazano powyżej, wyłącznie od odpowiedniego poziomu wody Gopla, dzięki której mogą się napełnić i okresowo funkcjonować. Pogłębianie czy sztuczne kształtowanie brzegów prowadzi do dodatkowego odwodnienia i jest niszczeniem okresowo funkcjonujących siedlisk fauny i flory.*

Warunki hydrologiczne w jeziorze Gopło podlegają modyfikowaniu, co regulowane jest stosownym pozwoleniem. Gospodarowanie wodami rezerwatu powinno uwzględniać potrzeby ochrony wynikające z biologii gatunków stanowiących przedmioty ochrony rezerwatu. Zespół opracowujący dokumentację planu ochrony nie zgadza się ze stwierdzeniem że „odtworzenie małych zbiorników wodnych jest niepotrzebnym działaniem bo małe zbiorniki istnieją”. W naszej opinii zaplanowane odtworzenie małych zbiorników wodnych jest działaniem niezbędnym dla zachowania we właściwym stanie siedlisk gatunków chronionych. Działanie to jest poparte analizą dostępnej literatury i zdjęć archiwalnych w tym szczegółowymi badaniami terenowymi. Historyczne zbiorniki uległy zamuleniu oraz zarosnięciu – współcześnie na terenie całej powierzchni tzw. Bachorzy pozostał jeden zbiornik wodny o powierzchni 0,02 ha.

3. *Zał. 1 pkt 5 - To istotne dla środowiska niebezpieczeństwo, jednak przeciwdziałanie temu zagrożeniu jest już realizowane. Jedynymi służbami uprawnionymi do ścigania i karania kłusownictwa są Policja i Państwowa Straż Rybacka. Zwalczają one kłusownictwo w ramach Ustawy o rybactwie śródlądowym z dnia 18.04.1985 r., która określa także zakres działalności Państwowej Straży Rybackiej. Straż rybacka działa w ramach w/w ustawy i obowiązującego statutu a ilość i zakres kontroli uzależniona jest od wewnętrznych zadań i zasobów kadrowych. Plan zadań ochronnych nie jest dokumentem określającym zakres w/w służb.*

Zapisy dokumentacji planu ochrony nie określają zakresu działalności służbom odpowiedzialnym za zwalczanie kłusownictwa, a jedynie wskazują na konieczność zwiększenia częstotliwości kontroli jeziora przez odpowiednie służby. Plan ochrony diagnozuje problem i wskazuje na dalszą potrzebę ciągłego działania ww. służb.

4. *Zał. 1 pkt 6 - Prowadzenie od kilku lat zupełne usuwanie roślinności zielonej z tzw. Wyspy Kormoranów powoduje odstawianie piaszczystego podłoża i przyspiesza rozmywanie wyspy i jej nieodwracalną degradację. Zupełne wycinanie roślinności szuwarowej jest niszczeniem siedlisk ptaków wodnych, będących obiektami ochrony na obszarze Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska. Pas szuwarów wokół wyspy zamieszkiwały: perkozy dwuczube *Podiceps cristatus*, łyska *Fulica atra*, trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*, trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus*, gęgawa *Anser anser*, głowienka *Aythya ferina*, czernica *Aythya fuligula*. Działania te prowadzą do zniszczenia naturalnie ukształtowanych siedlisk jednych gatunków ptaków i sztuczne stworzenie siedlisk dla innych gatunków i nie powinny być*

prowadzone. Aktualnie wyspa zasiedla jest przez niczym nie zagrożoną i mającą od lat kolonię na Gople śmieszkę *Larus ridibundus*, mewę siwą *Larus canus* i mewę srebrzystą *Larus argentatus*. Mewa srebrzysta dzięki sztucznie stworzonym na Gople warunkom do lęgów, corocznie zwiększa swoją liczebność na jeziorze i jak wskazują najnowsze badania jako wyspecjalizowany drapieżnik powoduje zniszczenia w lęgach ptaków wodnych. Wnioskuje się usuwać roślinność zielną jedynie w centralnej części wyspy pozostawiając pas szuwarów wokół brzegów wyspy.

Zawarte w uwadze stwierdzenia oparte są na nieaktualnych danych na temat zasobów przyrodniczych rezerwatu oraz awifauny wykorzystującej tzw. Wyspę Kormoranów jako siedlisko lęgowe. Aktualnie wyspa jest ważnym miejscem lęgowym m.in. rybitwy rzecznej.

Z dostępnych informacji wynika, że Wyspa Kormoranów została pozbawiona naturalnej roślinności w wyniku naturalnej powodzi na przełomie lat 2010/2011. Od tamtego czasu utrzymywany jest stan obecny czyli usuwana jest roślinność zielna i podrostry krzewów. Prowadzone dotychczas prace ocenić należy pozytywnie. Ich realizacja nie wygenerowała zagrożeń opisanych w uwadze. Zespół opracowujący dokumentację planu ochrony nie zaobserwował negatywnych skutków realizacji prac w strefie brzegowej wyspy. Ponadto realizowane wykaszanie pozwoliło na rozwój i poprawę stanu ochrony dla siedlisk 3130 brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea* i 3270. zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri p.p.* i *Bidention p.p.* Sposób ochrony czynnej uwzględnia aktualny stan wiedzy na temat sposobów ochrony ptaków siewkowych gniazdujących kolonijnie. Z uwagi na specyfikę warunków wskazana lokalizacja powinna zostać wykorzystana do ochrony ptaków związanych ściśle z siedliskami wyspowymi. W rezerwacie jest bardzo duża dostępność siedlisk szuwarowych i w odniesieniu do wymienionych gatunków czynnik powierzchni dostępnych potencjalnych siedlisk rozrodczych nie jest limitującym liczebność ich populacji. Działania nastawione na poprawę warunków funkcjonowania ptaków związanych z szuwarami jeziora zostały przewidziane w planie.

5. Zał. 1 pkt 8 - Istniejące zagrożenia niemalże zupełnie nie zostały zdiagnozowane.

Są to zagrożenia wewnętrzne istniejące bo już występują a nie potencjalne !

W projekcie brak wyszczególnionych zagrożeń w postaci:

- wzmożonego hałasu, falowania i wzrastającego ruchu turystycznego (cumowania łodzi w rezerwacie), w najcenniejszych obszarach tj. Półwysep Potrzymiech oraz na przebiegającej przez rezerwat drodze wodnej skutkującego płoszeniem ptaków lęgowych i odpoczywających oraz nocujących na jeziorze Gopło.
- hałasu i penetracji najcenniejszych fragmentów rezerwatu w okresie wycinki i wywózki trzciny skutkujący płoszeniem ptaków migrujących i zimujących w tym będącymi obiektami ochrony: gęgawą *Anser anser*, gęsią zbożową *Anser fabalis*, gęsią białoczelną *Anser albifrons* oraz ssaków zamieszkujących te tereny,
- niszczenia siedlisk ptaków przez wykaszania najbogatszych brzegowych partii trzcinowisk i turzycowisk w najcenniejszych fragmentach rezerwatu tj. na i wokół Płw. Potrzymiech oraz w najszerszych pasach trzcinowisk wokół tzw. Zatoki Zachodniej (Zatoki Pięciu Wysp) prowadzące do spadku liczebności gatunków ptaków będących obiektami ochrony na terenie Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska i wpisanych do Załącznika I Dyrektywy Ptasiej np. bąka *Botaurus stellaris*, bączka *Ixobrychus minutus*, żurawia *Grus grus*, błotniaka stawowego *Circus aeruginosus*, kropiatki *Porzana porzana*, zielonki *Porzana parva* oraz innych lęgowych i przelotnych gatunków chronionych np. czapla biała *Ardea alba*, wśsatka *Panurus biarmicus*, brzęczka *Locustella luscinioides*, trzcinia *Acrocephalus arundinaceus*, trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus*, perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, łyska *Fulica atra*.
- zanieczyszczenia jeziora Gopło poeksploatacyjnymi wodami z rybackich stawów hodowlanych,
- Płoszenie przez myśliwych polujących u granic rezerwatu na kaczki *Anas sp.* i *Aythya sp.*, gęsi *Anser sp.* i żurawi *Grus grus*. zlatujące się na nocleg i odpoczynek w najcenniejsze rejony rezerwatu wokół płw. Potrzymiech, Zatoki Zachodniej i Wyspy Sucha Góra będącymi miejscami największych koncentracji ptaków przelotnych i zimujących. Bezwzględnie należy zakazać polowań na ptaki na terenie płw. Potrzymiech.

Ustawienie tablic z zakazami nie rozwiąże problemów związanych z antroporesją.

Wskazane zagrożenia zostały w sposób kompleksowy zidentyfikowane i uwzględnione w przyjętej strategii ochrony rezerwatu. W planie przewidziano zmiany zasad realizacji działań związanych z

pozyskaniem trzciny w zakresie uwzględniającym uwarunkowania przyrodnicze. Pozyskanie trzciny nie znajduje się w katalogu działań ochrony czynnej, a w zał. 4 do zarządzenia jako gospodarowania na obszarze ochrony krajobrazowej.

W ramach przeprowadzonych prac stwierdzono i zdefiniowano zagrożenia związane z eutrofizacją wód jeziora Gopło. Skala znaczenia odprowadzania wód poeksploatacyjnych z hodowli ryb została oceniona jako nie wymagająca odrębnego ujęcia. W relacji ze znaczeniem innych źródeł zanieczyszczeń troficznych ewentualny wpływ na jakość wód Gopła ekstensywnej gospodarki stawowej oceniono jako niewielki. W ocenie uwzględniono, lokalizację (odprowadzanie do przepływowej części wschodniej jeziora), a także, wielkość gospodarstwa oraz prowadzony charakter gospodarki stawowej. Podkreślić należy, że zgodnie z literaturą przedmiotu poważnym zagrożeniem dla jakości wód są duże gospodarstwa intensywnej hodowli ryb (kompleksy stawów pstrągowych) zlokalizowane nad niewielkimi czystowodnymi ciekami. Przedmiotowa sytuacja niewielkiego kompleksu stawów karpiowych z gospodarką opartą na produktywności stawu, pozwala na przyjętą ocenę.

Sugerowane rozwiązania odnoszące się do terenów poza granicami rezerwatu nie uwzględniają w pełni złożonych uwarunkowań ochrony oraz braku możliwości wdrażania działań planistycznych w odniesieniu do obszarów poza granicami rezerwatu oraz na gruntach prywatnych.

W wyniku badań prowadzonych w ramach opracowywania dokumentacji do planu ochrony dla rezerwatu przyrody Nadgoplański Park Tysiąclecia nie stwierdzono istnienia zagrożenia polegającego na płoszeniu ptaków przez myśliwych polujących przy graniach rezerwatu co potwierdza brak takiego zapisu w dokumentacji. Podobnie w dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska PLB040004 oraz w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska PLB040004 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 705) nie stwierdzono występowania takiego zagrożenia. Podkreślić należy, że obszar Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska obejmuje znacznie większy obszar niż rezerwat przyrody Nadgoplański Park Tysiąclecia, w tym cały Półwysep Potrzymiech, o którym jest mowa w uwadze Pana Macieja Maciejewskiego. Autor uwagi również nie przedstawił żadnych materiałów potwierdzających, że takie zagrożenie rzeczywiście istnieje. W związku z powyższym brak jest podstaw do uwzględnienia ww. zagrożenia w planie ochrony.

6. *Zał. 1 pkt 10 - Monitoring trofii jeziora nie zmieni i nie zmniejszy zdiagnozowanych w tym punkcie zagrożeń. Zapis ten jest niepotrzebny ponieważ Jezioro Gopło wpisane jest do programu Państwowego Monitoringu Środowiska. W związku z tym częstotliwość i zakres badań regulowane są Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie form i sposobów monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych z dnia 19.07.2016. Monitoring taki jest prowadzony przez WIOŚ i jego dublowanie nie ma sensu. Dodatkowym zagrożeniem ale wewnętrznym istniejącym jest nawożenie i spływ żyznych wód z pól będących własnością Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadgoplański Park Tysiąclecia, na których prowadzona jest intensywna gospodarka rolna położonych głównie na Półwyspie Potrzymiech. Należy bezwzględnie zmienić charakter gospodarki wyłącznie na ekstensywną gospodarkę kośną, kośno-pastwiskową lub pastwiskową.*

Zespół opracowujący dokumentację planu ochrony wstępnie zaproponował monitoring wód rezerwatu w zakresie niezbędnym do potrzeb rezerwatem i realizacji ochrony przedmiotów ochrony rezerwatu. Jednocześnie dodatkowo w związku z uwagami Regionalnej Rady Ochrony Przyrody wskazano jako przeciwdziałanie zagrożeniu „monitoring stanu czystości jeziora Gopło, w tym trofii prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska”

W dokumentacji zaplanowano działania ukierunkowane na prowadzenie na Półwyspie Potrzymiech ekstensywnej gospodarki kośnej, kośno-pastwiskowej i pastwiskowej.

7. *Zał. 1 pkt 11 - Osuszanie terenu i zrzut wody do jeziora Gopło przez kopalnię odkrywkową. Taki zrzut występuje od kilku lat, osuszanie także występuje od kilku lat i skutki tych działań są doskonale znane więc działanie to nie może być potencjalnym tylko istniejącym.*

Monitoring prowadzony na podstawie decyzji środowiskowej dla odkrywki Tomisławice nie wskazuje jednoznacznych skutków inwestycji na ekosystem rezerwatu przyrody Nadgoplański Park Tysiąclecia. Kontynuacja realizowanego monitoringu w okresie długofalowym pozwoli na ocenę skutków realizacji inwestycji, a w przypadku stwierdzenia jednoznacznych negatywnych oddziaływań wdrożenia działań naprawczych. Z uwagi na powyższe, zagrożenie związane z osuszaniem terenu i zrzutami wód w skutek działalności kopalni odkrywkowych w sąsiedztwie jeziora Gopło, określono jako potencjalne.

8. *Zał. 1 pkt 12 - Powstanie każdej elektrowni wiatrowej podobnie jak nie ujętych w tym punkcie wież telefonii komórkowych, linii energetycznych oraz innych obiektów mogących wpływać znacząco negatywnie na obszary chronione uwarunkowane jest zgodnie z obowiązującym prawem m. in. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, koniecznością wykonania raportu oddziaływania na środowisko. Proponowane w sposobach eliminacji zagrożeń oddalenie o minimum 10 kilometrów od rezerwatu nowobudowanych urządzeń tego typu nie znajduje sensownego uzasadnienia. Nie wiadomo skąd się wzięło owe 10 km a nie 8 albo 9, zwłaszcza, że w odległości mniejszej niż 10 kilometrów budowana jest nowa linia energetyczna wysokiego napięcia a od kilku lat pracuje co najmniej kilkanaście siłowni wiatrowych, i dotychczas nie stwierdzono ich znaczącego negatywnego oddziaływania na rezerwat i obiekty ochrony. Zapis jest dublowaniem obowiązującego prawa wyższej rangi.*

Wskazano na konieczność szczegółowego przeanalizowania możliwości budowy nowych elektrowni wiatrowych w strefie co najmniej 10 km od granic rezerwatu przyrody Nadgoplański Park Tysiąclecia, w zakresie potencjalnego oddziaływania na gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony rezerwatu, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów planistycznych gmin Inowrocław, Kruszwica, Radziejów, Piotrków Kujawski, Jeziora Wielkie, Strzelno,. Uwzględnienie kwestii możliwego wpływu na przedmioty ochrony rezerwatu przyrody wymagane jest również w ramach oceny oddziaływania na środowisko dla inwestycji, co wynika z przepisów odrębnych.

9. *Zał. 3 pkt 1 - Projekt nie określa źródeł i uzasadnienia wielkości utrzymywania minimalnych powierzchni łąkowych: 40 ha, 3 ha Projekt nie zawiera uzasadnienia dopuszczania wypasu koników polskich, które nigdy na tym terenie nie występowały w nie mówi nic o wypasie bydła i owiec do niedawna prowadzonych na tych terenach. Nie określa uzasadnienia powierzchni proponowanych.*

Rozszerzono zapis dotyczący wypasu o bydło i owce. Powierzchnie wdrażania działań zostały wyznaczone szczegółowo w oparciu analizę zmian historycznych użytkowania terenu, analizę dostępnej literatury, zdjęć archiwalnych oraz w oparciu o szczegółowe badania uwarunkowań terenowych. W latach 70-80 XX w. duże połacie dziś zarośniętych turzycowisk, łąk i mechowisk wykorzystywane były kośnie lub pastwiskowo do wypasu bydła domowego oraz owiec. W skrajnym gospodarstwie na półwyspie Potrzymiech istniała owczarnia. W okresie tym odnotowywano największe liczebności ptaków wodno-błotnych na obszarze Nadgopla. Wieloletni brak koszenia i wypasu doprowadził do zdominowania wielogatunkowych cennych siedlisk łąkowych przez monokultury szuwaru trzcinowego lub zarośli wierzbowych. Sytuacja ta doprowadziła do zaniku wielkoobszarowej mozaiki siedlisk cennych o bogatym składzie gatunkowym ptaków. Odtworzenie historycznie użytkowanych łąk i pastwisk pozwoli na utrzymanie, zwiększenie liczebności, a także powrót ww. gatunków, a także innych związanych z ekstensywnie użytkowanymi siedliskami łąkowymi. Odtworzone powierzchnie będą stanowić miejsca żerowania i odpoczynku gęgaw w okresie lęgowym. Ponadto w okresie migracji odtworzone powierzchnie łąkowe będą stanowić ważne miejsce odpoczynku i żerowania dla m.in. gęsi, żurawi, które są przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska. Odtworzenie powierzchni 40 ha siedlisk łąkowych, w połączeniu z istniejącymi i użytkowanymi obecnie powierzchniami łąk (łącznie ok. 100 ha), pozwoli na utrzymanie lub poprawę stanu ochrony ww. gatunków ptaków, a także wpłynie na poprawę stanu ochrony migrujących gęsi i żurawi, a także lęgowej populacji gęgawy, które stanowią przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska. 100 ha łąk i pastwisk (powierzchnia planowana do odtworzenia oraz istniejące łąki i pastwiska) jest niezbędna dla zachowania 0,5 - 1 % populacji krajowej gatunków, dla których dedykowane jest przedmiotowe działanie. Uwzględniając w niniejszych działaniach ochronnych wypas koników polskich na odtworzonych siedliskach łąkowych oparto się na doświadczeniach szeregu innych projektów przyrodniczych realizowanych w Polsce bądź innych krajach Unii Europejskiej. Najlepszym dla ptaków sposobem gospodarowania jest wypas. Konie wygryzają roślinność wybiórczo, co przyczynia się do powstawania mikrosiedlisk istotnych dla ptaków (m.in. jako miejsca schronienia piskląt), a także dla innych zwierząt (m.in. owadów) – stanowiących bazę pokarmową ptaków. Ponadto dowiedziono, że tego rodzaju sposób użytkowania terenów wodno-błotnych, w szczególności dolin rzecznych ogranicza negatywny wpływ drapieżnych ssaków na sukces lęgowy ptaków gniazdujących na ziemi. Koszt utrzymania łąk poprzez wypas koników polskich jest znacznie niższy niż koszt corocznego wykaszania tych samych powierzchni.

10. Zał. 3 pkt 3 - „Dopuszcza się zmianę zakresu prac w zależności od uzyskiwanych efektów działań oraz zmieniających się uwarunkowań na terenie rezerwatu”. Zapis niezgodny z prawem dopuszcza dowolny nieegzekwowalny sposób realizacji działań ochronnych, nie może znaleźć się w planie ochrony. Zmieniono zapis na: „dopuszcza się zmianę w zakresie metod realizacji działania w zależności od uwarunkowań terenowych i specyfiki zbiornika”. Dobór metod realizacji działania ochronnego powinien być elastyczny i umożliwiać jego realizację w zmiennych warunkach terenowych z zachowaniem celu działania ochronnego.
11. Zał. 3 pkt 5 - *Wodowanie sztucznych wysp jest inżynierią prowadzoną do sztucznych zmian siedliskowych zbędnych w Zatoce Zachodniej, która przez 50 lat izolowana jest od presji człowieka i kształtująca się w naturalny sposób. Sztuczne wprowadzenie warunków i niekontrolowane zasiedlenia zatoki może spowodować zaburzenia wieloletniej równowagi środowiska tego obszaru. Szczegółowy opis wyglądu sztucznych wysp jest zupełnie zbędny w planie ochrony.* Uwaga oparta na nieaktualnym stanie wiedzy dot. działań ochrony czynnej w rezerwacie. Sztuczne wyspy dla ptaków siewkowych są utrzymywane w opisywanej lokalizacji od kilku lat z powodzeniem zapewniając warunki siedlisk rozrodczych dla rybitw rzecznych i nie wprowadzając znaczących zmian we względnej równowadze środowiska tego obszaru.
12. *Koszenie wysp należy prowadzić po zakończeniu lęgów przez ptaki nie wcześniej niż przed 15 września. Czy można zatem prowadzić koszenie od 10 maja bo też będzie przed 15 września ? To błędny zapis.* Wskazano że koszenie wyspy należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków tj. od 15 września do końca lutego.
13. Zał. 4 pkt 1,2 - *W projekcie nie zdefiniowano pojęcia ochrony krajobrazowej ani jej form. Przyjęcie, że formami ochrony jest koszenie trzciny będące w rzeczywistości przemysłowym pozyskiwaniem trzciny z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu mechanicznego i niczym nie ograniczone użytkowanie w ramach działalności rolniczej jest nie tylko kuriozalne ale i sprzeczne z zapisami zawartymi w projekcie. Nie określono żadnych szczegółowych zasad wykaszania trzcinowisk, nie wskazano zakresu pozyskania choć wspomina się o tym w uzasadnieniu do projektu. W załączniku nie podano powierzchni gruntów ornych na których działalność rolniczą można prowadzić. Nie podano sposobów gospodarowania co umożliwiłaby intensywny sposób uprawy (intensywne nawożenie, podsiewanie traw, wielokrotne dowolne koszenie) będący w sprzeczności ze zdefiniowanymi zagrożeniami wewnętrznymi. Załącznik nie podaje powierzchni ani numerów działek przeznaczonych do eksploatacji trzciny. Załącznik mapowy jest tylko ogólnym materiałem poglądowym określającym jedynie miejsca koszenia. W rzeczywistości aktualny zapis dotyczący pozyskania trzciny i prowadzenia gospodarki rolnej pozwala na wykorzystanie terenów Skarbu Państwa w dowolny sposób. Zapis nie może regulować sposobu gospodarowania na gruntach prywatnych nie będących składnikiem powierzchni rezerwatu.* Zapisy projektu osadzone są w obowiązującym porządku prawnym i opierają się na zasadach ochrony przyrody dopuszczonych ustawą. W planie nie definiowano pojęcia ochrony krajobrazowej podobnie jak szeregu innych pojęć zdefiniowanych ustawą o ochronie przyrody. Ochrona krajobrazowa polega na zachowaniu cech charakterystycznych danego Krajobrazu. Ten typ ochrony dopuszcza ograniczone użytkowanie gospodarcze terenu poprzez prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej w sposób uwzględniający potrzeby przedmiotu ochrony. Zakres wprowadzenia ochrony krajobrazowej został szczegółowo przeanalizowany. Ochrona krajobrazowa obejmuje pola uprawne, zabudowania, drogi, miejsca udostępnione do gospodarczego pozyskiwania trzciny.
14. Zał. 5 pkt 2 - *Nie zidentyfikowano żadnych zagrożeń z tytułu prowadzenia gospodarki rybackiej. Żadne ograniczenia w prowadzeniu gospodarki rybackiej zarówno dotyczące godzin, terminów czy powierzchni jeziora nie mogą być wprowadzone bez zmian zezwolenia wodno-prawnego i aktualnego operatu rybackiego. Gospodarka rybicka może być prowadzona na terenie całego rezerwatu i nie ma podstaw do twierdzeń, że gospodarka rybicka na jeziorze Gopło może mieć negatywny wpływ na awifaunę rezerwatu.* Uwaga nieuzasadniona. W planie zapisano, że dopuszcza się możliwość prowadzenia gospodarki rybackiej na terenie rezerwatu na podstawie operatu rybackiego z wyłączeniem prowadzenia gospodarki rybackiej w zatoce „Bachorza” wokół wyspy Potrzymionek zgodnie z załącznikiem nr 18. Nie dopuszcza się prowadzenia połowów z użyciem narzędzi elektrycznych. Należy wskazać, że czynności rybackie w okresie od jesieni do wiosny nie mogą odbywać się godzinę przed zachodem słońca i po zachodzie słońca z uwagi na występowanie dużych koncentracji ptaków wodno-błotnych na terenie rezerwatu. Wskazane powyżej miejsca są szczególnie istotne jako siedliska lęgowe oraz

miejsca odpoczynku w trakcie migracji dla gatunków ptaków występujących na terenie rezerwatu, będących jednocześnie przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska. Prowadzenie połowów w zatoce „Bachorza” wokół wyspy Potrzymionek może przyczyniać się do spadku liczebności wodno-błotnych gatunków ptaków w skutek ich płoszenia i niepokojenia. Wykluczenie połowów w miejscach najważniejszych dla ptaków wskazanych powyżej wyeliminuje negatywny wpływ gospodarki rybackiej na awifaunę rezerwatu. Pozostawienie dotychczasowego zakresu przestrzennego połowów ryb może spowodować spadek liczebności awifauny, m.in. perkoza dwuczubego, rdzawoszyjnego, łyski, błotniaka stawowego, kaczek, bąka, gęgawy i pogorszyć ich stan ochrony.

15. *Projekt planu ochrony niestety nie jest pozbawiony wielu poważnych wad i w tej formie nie powinien być zatwierdzony.*

Prawo jakim będzie plan dla rezerwatu Jezioro Gopło musi być jasne, logiczne i nie może pozostawać w sprzeczności z aktami prawnymi wyższej rangi obowiązującym w Polsce niestety w wielu wypadkach jest sprzeczne lub się dubluje.

Błędem wielu zapisów jest brak precyzyjnych określeń dających swobodę w jego realizacji i uniemożliwia jego jasne funkcjonowanie i egzekwowanie.

W wielu przypadkach zapisy są nadzwyczaj szczegółowe np. w odniesieniu do utrzymania wysp naturalnych i wodowania siedlisk zastępczych lub monitoringu obcych ssaków drapieżnych w innych np. dotyczących gospodarki rolnej lub eksploatacji trzciny brak jest podstawowych wyjaśnień i danych. Zupełnie nie zdiagnozowano zagrożeń z powodu gospodarki łowieckiej.

Ponadto: Mapy w załączniku nr 2 i 3 przedstawiają nieprawdziwe granice rezerwatu. Zapis dotyczący gospodarki rybackiej jest niespójny i niezgodny z prawem. Plan nie może zawierać określeń niepoliczalnych „w miarę możliwości”, „od wiosny do jesieni” czy „od wschodu do zachodu słońca” bez podania dat i godzin i jednostek miar i wag.

Odpowiedź na uwagę w zakresie gospodarki łowieckiej znajduje się przy uwadze nr 5.

Granice rezerwatu są właściwie określone na mapach. Zapisy dotyczące gospodarki rybackiej są spójne i zgodne z prawem. Określenia „od wiosny do jesieni” czy „od wschodu do zachodu słońca” są określeniami precyzyjnymi, bo znane są daty kalendarzowej wiosny i jesieni czy wschodu i zachodu słońca w określone dni roku.

Brak jest podstaw prawnych do nakładania obowiązków na uprawnione do kontroli służby, przy czym można sygnalizować taką potrzebę. Treść powinna być elastyczna i w takiej sytuacji zapis „w miarę możliwości” uważa się za dopuszczalny.

III. Uwagi RZGW w Bydgoszczy do zarządzania i dokumentacji

1. *Zał. 3 pkt 4 - Na piętrzenie wód Noteci za pomocą jazu ulgowego i służy żegluga nr 1 w Pakości oraz jej retencjonowanie w zbiorniku utworzonym na rzece i Jeziorze Gopło przy zachowaniu odpowiednich poziomów zwierciadła wody, zostało wydane pozwolenie wodnoprawne przez Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu znak SG.I.ab.6213-11/08 z dn 24.kwietnia 2008. Pozwolenie zostało udzielone w oparciu o operat wodnoprawny “Hydrowęzeł Pakość” sporządzony we wrześniu 2006., Przez firmę Ardor w Bydgoszczy i posiada ono okres ważności do 31 grudnia 2027 r. Zasady prowadzenia gospodarki wodnej zostały szczegółowo określone w instrukcji gospodarowania wodą dla zbiorników Gopło i Pakość. Poszczególne fazy na podpiętrżonym jeziorze Gopło zostały ujęte w ramowy schemat gospodarowania wodą. Kolejne etapy obligują zarówno do napełnienia zbiornika jak i obniżenia oraz utrzymywania poziomu wody w zbiorniku na poziomie odpowiednich rzędnych poziomu zwierciadła wody, w zależności od aktualnie występujących warunków hydrometeorologicznych. Jakikolwiek zmiany piętrzenia zbiornika Gopło umożliwia Jaz zastawkowy w Pakości na drodze wodnej Warta – Kanał Bydgoski w km 80+400. Jest on oddalony od zbiornika około 23 km, przez co wydłuża czas reakcji nagłej zmiany przepływu w zbiorniku. Wielozadaniowy zbiornik retencyjny Gopło służy przede wszystkim przechwyceniu fali ze spływu wód wiosennych, a także zapewnieniu optymalnych warunków hydrologicznych na rzece Noteci Połączonej, dla potrzeb użytkowników wód i żegluga śródlądowej. W okresie wiosennym, jakiegokolwiek przesterowania podpiętrżające zbiornik Gopło, i tym samym zmniejszające jego odpływ, mogą stanowić poważne zagrożenie nagłego wzrostu stanu wody w zbiorniku (np. w wyniku intensywnych opadów deszczu) doprowadzając do wezbrania a w konsekwencji do rozległych podtopień terenów położonych wokół jeziora Gopło, a nawet powodzi. Może to także wpływać negatywnie na cele ochrony rezerwatu*

przyrody Nadgoplański Park Tysiąclecia oraz obszarów Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska PLB040004 i Jezioro Gopło PLH040007.

Z drugiej strony utrzymanie poziomu piętrzenia wody w jeziorze Gopło na poziomie piętrzenia z dnia 1 kwietnia w sytuacji występowania niekorzystnych warunków hydrometeorologicznych (brak, opadów, upał, susza) stwarza zagrożenie braku możliwości zapewnienia przepływu gwarantowanego poniżej zbiornika na rzece Noteci Połączonej w kierunku skrzyżowania z Kanałem Bydgoskim. W konsekwencji, nieprzestrzeganie instrukcji gospodarowania wodą, będące niezgodne z obowiązującym pozwoleniem wodnoprawnym, może doprowadzić do

- zamknięcia żeglugi na szlaku żeglownym.

- pogorszenia się jakości wód,

- ograniczenia poboru wody przez użytkowników ,

- negatywnego oddziaływania na gatunki roślin i zwierząt i siedliska zależne od wód, w tym również na cele ochrony obszarów Natura 2000 położonych poniżej jeziora Gopło: Ostoja Barcińsko-Gąsawska PLH040028, Równina Szubińsko-Łabiszyńska PLH 040029, Dolina Noteci PLH 300004 i Kanału Bydgoskiego PLB30001.

Działanie ma na celu utrzymanie stabilnych warunków wodnych w okresie lęgowym ptaków, rozrodu płazów oraz ryb. Zapis zmieniono zgodnie z ustaleniami dokonanymi na spotkaniu z RZGW w Bydgoszczy w dniu 24 września 2018 r. Uwzględniono potrzebę badania wpływu gospodarki wodnej na gatunki roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych, przy planowanym monitoringu siedlisk i gatunków zwierząt.

2. Zał. 3 pkt 4 - Ponadto zachodzi niespójność zapisów projektu planu ochrony Nadgoplański Park Tysiąclecia obowiązującymi planami zadań ochronnych obszarów Natura 2000 Jezioro Gopło i Ostoja Nadgoplańska (obejmującym swoim zasięgiem teren rezerwatu) w odniesieniu do tych samych przedmiotów ochrony. W projekcie zarządzania planu ochrony dla rezerwatu w Załączniku nr 1- identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji i ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych oraz określenie sposobu eliminacji i ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu w punkcie 4, kolumnie identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych , w części Zagrożenia wewnętrzne istniejące jest zapis „Gospodarka wodna na Jeziorze Gopło- zmiany poziomu wody szczególnie w okresie lęgowym ptaków. Zagrożeniem jest generowanie w związku z brakiem zapisu w obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym wykluczającym możliwość zmian poziomu wody na jeziorze w okresie podejmowania i realizacji rozrodu przez „ryby, płazy i ptaki” oraz wynikający z tego proponowany rodzaj działań ochronnych (Załącznik nr 3, punkt 4 – zmiana pozwolenia wodnoprawnego w zakresie dostosowania wysokości piętrzeń do wymogów gatunków zwierząt, roślin i siedlisk przyrodniczych”)
- W przypadku obszaru Natura 2000 Jezioro Gopło i przedmiotu ochrony kumak nizinny, w planie zadań ochronnych dla tego obszaru , wskazuje się zmiany stosunków wodnych spowodowane przez człowieka jako zagrożenia potencjalne, wymagające wykonania w ramach działań ochronnych uzupełnienia stanu wiedzy o tym przedmiocie ochrony („Wykonanie w ciągu 5 lat od przyjęcia planu inwentaryzacji w zakresie występowania gatunku , ocena stanu populacji i oszacowanie zasobów gatunku w obszarze , w tym opracowanie ewentualnych wskazań w zakresie koniecznych działań ochronnych”)
- Natomiast w dokumentacji „ PROJEKT PLANU OCHRONY DLA REZERWATU PRZYRODY NADGOPLAŃSKI PARK TYSIĄCLECIA” będącej podstawą do sporządzenia na stronie 156 w tabeli 30. Zestawienie istniejących i potencjalnych zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jezioro Gopło w przedmiocie ochrony Bombina bombina kumak nizinny 1188 zagrożenie : „J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych” jest umieszczenie w kolumnie Zagrożenia istniejące, co jest niezgodne z aktualnie obowiązującym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014. W sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Gopło PLH40007.

Podobnie jest w przypadku obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska i gatunków ptaków będącymi przedmiotami ochrony tego obszaru. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 lutego 2016 r w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLB040004 jako zagrożenie wyłącznie potencjalne jest wymienione zagrożenie „J02.01 zasypywanie terenu melioracje i osuszanie-

ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych”.

W dokumentacji „PROJEKT PLANU OCHRONY DLA REZERWATU PRZYRODY NADGOPLAŃSKI PARK TYSIACLECIA” na stronie 158 w tabeli 301 Zestawienie istniejących i potencjalnych zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska w kolumnie zagrożenia potencjalne jest wymienione zagrożenie „J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych” i jego opis: „Gospodarka wodna na Jeziorze Gopło- zmiany poziomu wody” jest to niezgodne z aktualnym aktualnie obowiązującym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 lutego 2016 w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska PLB040004, gdzie taki zapis zagrożenia nie występuje.

Ponadto w załączonej dokumentacji nie przedstawiono dowodów na konieczność zmiany pozwolenia wodnoprawnego dotyczącego zmian poziomu piętrzenia wody na jeziorze Gopło. Przykładem jest kumak nizinny: W dokumentacji podano że „gatunek ten występuje w różnych częściach rezerwatu przy czym najistotniejsze obszary rozrodcze zlokalizowane są w rozległych kompleksach terenów podmokłych zajętych głównie przez podmokłe szuwały i łożowiska półwyspu Potrzymiech. Znaczne powierzchnie stojące powyżej powierzchni gruntu wody oraz obecność niewielkich zbiorników wodnych stwarza dogodne warunki rozrodu. Stanowiska gatunku notowano również w różnych częściach podmokłej strefy brzegowej Jeziora Gopło”. Następnie w załączonej do dokumentacji Mapie stanowisk zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz zagrożonych wyginięciem lub rzadko występujących - przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Jezioro Gopło przedstawiono tylko 3 miejsca występowania tego gatunku. Brak tutaj spójności tekstu i mapy. Brak także analizy wpływu zmian poziomu piętrzenia na populację kumaka nizinnego i jej stan.

Zagrożenie dotyczące gospodarki wodnej zmieniono i wskazano jako potencjalne. Dodatkowo wskazano że w ramach monitoringu należy prowadzić również badania w zakresie wpływu gospodarki wodnej na gatunki roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem populacji kumaka nizinnego. Należy wyjaśnić, że w ramach pracy nad planem zadań ochronnych dokonano rewizji zagrożeń i działań ochrony czynnej proponowanych w planach zadań ochronnych obszarów Natura 2000 Jezioro Gopło i Ostoja Nadgoplańska w częściach pokrywających się z rezerwatem przyrody NPT. Niewątpliwie zmiany poziomu wód na jeziorze Gopło mogą być zagrożeniem dla walorów przyrodniczych rezerwatu.

3. Zał. 3 pkt 4 - W załączonej dokumentacji nie przedstawiono dowodów na konieczność zmiany pozwolenia wodnoprawnego dotyczącego zmiany poziomu piętrzenia wody w jeziorze Gopło. Przykładem jest kumak nizinny...

W dokumentacji planu ochrony wskazano źródła informacji i opisano zagrożenie związane z wahaniami poziomu wody w Goplu. Jednocześnie należy wskazać, że sam fakt stwierdzenia „dogodnych warunków rozrodu” kumaka nizinnego nie wyklucza istnienia zagrożeń dla tego gatunku tj. zmiany poziomu wody w okresie jego rozrodu.

W opinii autorów opracowania istnieją wystarczające przesłanki do wprowadzenia działań zmierzających do stabilizacji poziomu wody w okresie lęgowym ptaków i rozrodu płazów i ryb.

Działanie w zakresie zminimalizowania wahań zwierciadła wody zostało określone zgodnie z ustaleniami dokonanymi na spotkaniu z RZGW w Bydgoszczy w dniu 24 września 2018 r.

- IV. Zał. 1 pkt 11 - Uwagi PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A.

Nie ma i nie będzie wpływu odkrywki Tomisławice na osuszenie jeziora Gopło. Prosimy o wykreślenie słów „osuszanie terenu wskutek działalności kopalni odkrywkowych w sąsiedztwie jeziora Gopło”

Należy wyjaśnić, że przedmiotowe zagrożenie potencjalne nie dotyczy jedynie kopalni Tomisławice, a wszystkich istniejących i planowanych kopalni odkrywkowych. W związku z powyższym pozostawiono przedmiotowe zagrożenie bez zmian.

Zdjęto z tablicy ogłoszeń

(pieczęć jednostki)

dnia 2018 r.

Podpis osoby odpowiedzialnej

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Kornelia Leszczyńska-Deja
dr Kornelia Leszczyńska-Deja
p.o. Regionalny Konserwator Przyrody
w Bydgoszczy